

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI ŁYSAKÓW

Gmina Zaklików

Czerwiec 2013

W opracowaniu dokumentu udział wzięli:

1. Członkowie Grupy Odnowy Wsi Łysaków

- Stanisław Małek
- Barbara Garbacz
- Joanna Świca
- Malwina Walas
- Anna Nosal
- Wojciech Walas

2. Gminny Koordynator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi”

- Tomasz Paleń

Warsztaty z cyklu “Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadził:

Moderator „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi”

- Ewelina Sujdak

Spis treści:

1. Współautorzy opracowania.....	2
2. Analiza zasobów	4-7
3. Analiza SWOT	8
4. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....	9
5. Wizja odnowy i rozwoju wsi	10
6. Program krótkoterminowy odnowy wsi	11
7. Plan i program odnowy wsi	12-13
8. Dokumentacja fotograficzna dotycząca zasobów wsi	14-17

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: Ryszard Wilczyński

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	- teren płaski, pola, łąki, wzgórze wapienne, lasy		x	
stan środowiska	- dobry – brak zanieczyszczeń		X	
walory klimatu	- łagodny, ciepły i umiarkowanie wilgotny		X	
walory szaty roślinnej	- różnorodność drzew liściastych, iglastych, roślin zielnych	X		
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	-nieliczne okazy starych lip, dębów, buków, kasztanowców, jesionów, modrzewie	X		
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	- zwierzęta polne, leśne, wodne - siedlisko orła bielika	X		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	-przepływa rzeka Sanna, stawy hodowlane o powierzchni 30 ha		X	
wody podziemne	-złoża wód podziemnych, ujęcie PAN	x		
gleby	- gleby bielicowe (klasa IV,V)		X	
kopaliny	-kamień, piasek		x	
walory geotechniczne	-masyw starego kamieniołomu, wyrobisko i pionowa ściana o wys. ok. 20 m.		x	
Kulturowy				
walory architektury	-brak, stare domy zostały rozebrane, w ich miejscu powstała nowoczesna zabudowa.	x		
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	-pięknie usytuowana działka, na której znajduje się szkoła.	x		
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	- luźna zabudowa	X		
zabytki i pamiątki historyczne	- kamień pamiątkowy, miejsca upamiętniające walki partyzanckie w lasach janowskich	X		
osobliwości kulturowe	- przydrożne figury, krzyże wotywnie	X		
miejsca, osoby i przedmioty kultu	-brak	x		
święta, odpusty, pielgrzymki	-brak	x		
tradycje, obrzędy, gwara	- zanikają	x		
legends, podania i fakty historyczne	-powoli ulegają zapomnieniu	x		
przekazy literackie	-brak	x		
ważne postacie i przekazy historyczne	-brak	x		
specyficzne nazwy	Gajgóra – nazwa wzgórza wapiennego		X	
specyficzne potrawy	-przetwory z runa leśnego, ryby, żurawinówka		x	
dawne zawody	-zanikają (kowale, szewcy)	x		
zespoły artystyczne, twórcy	-brak	x		

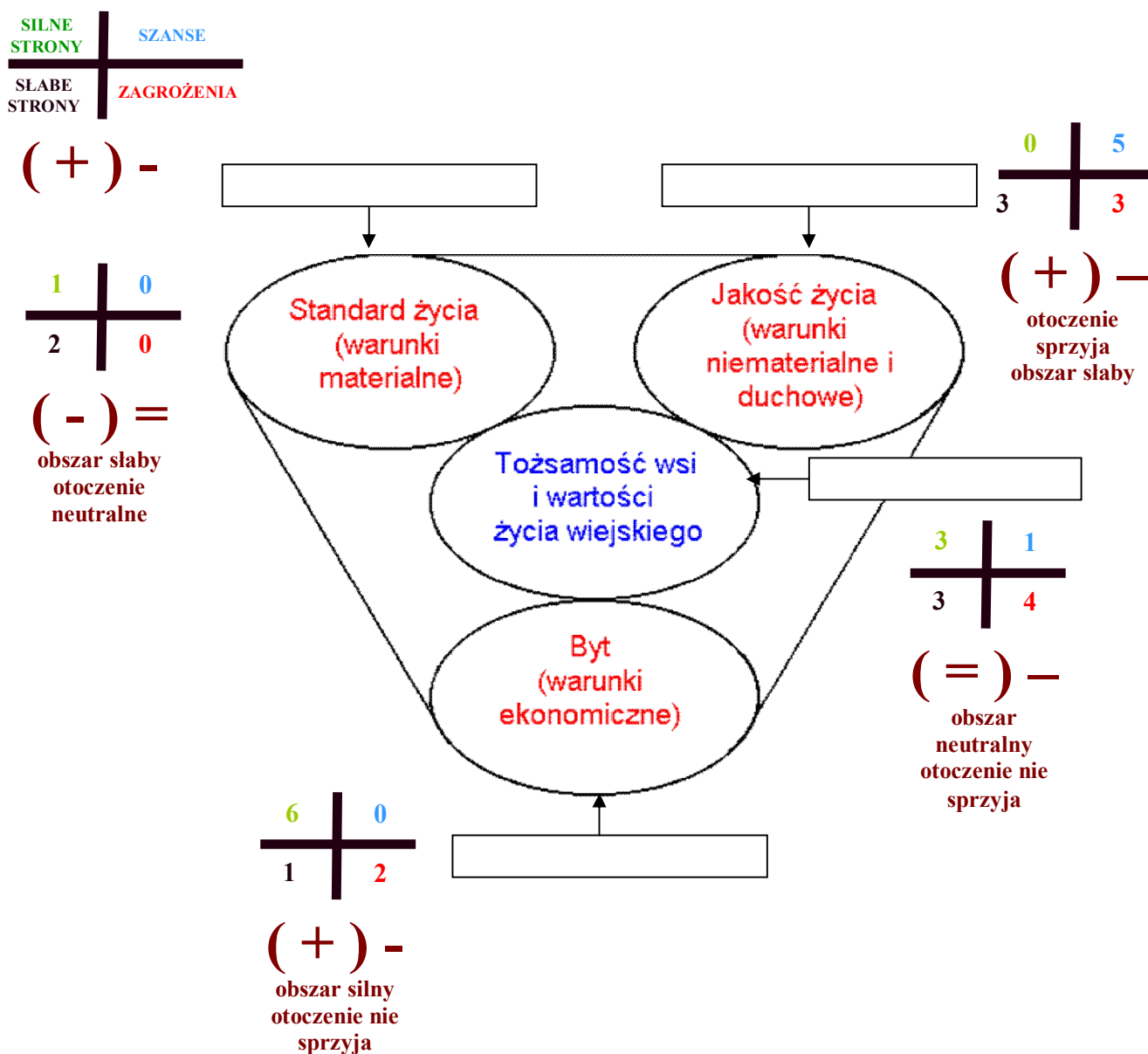
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	- bardzo mała ilość z powodu braku planu zagospodarowania przestrzennego		X	
działki pod domy letniskowe	-duża ilość działek w rękach prywatnych		x	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	-działka kamieniołomu pod działalność rekreacyjną	x		
pustostany mieszkaniowe	-mała ilość	X		
pustostany przemysłowe	-brak	x		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	-sporadycznie	x		
Infrastruktura społeczna				
plac publicznego spotkań, festynów	-nie organizuje się festynów i imprez plenerowych	x		
sale spotkań, świetlice, kluby	- tylko pomieszczenia w szkole		X	
miejsca uprawiania sportu	-małe boisko przy szkole	x		
miejsca rekreacji	-kamieniołom, lasy, zbiorniki wodne		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Ścieżka i szlak	x		
szkoły	- szkoła podstawowa z oddziałem przedszkolnym, gimnazjum		X	
przedszkola	-oddział przedszkolny	x		
biblioteki	-mała biblioteka przy szkole	x		
placówki opieki społecznej	brak	x		
placówki służby zdrowia	brak	x		
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	- wodociąg		X	
kanalizacja	-brak sieci kanalizacyjnej			
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	- droga asfaltowa przez wieś z oświetleniem, pozostałe utwardzone i polne	X		
chodniki, parkingi	-brak chodników i parkingów			
przystanki	przystanek PKS i wiaty PKS		X	
sieć telefoniczna i dostępność internetu	- sieć TP (Orange), internet TP i radiowy		X	
telefon komórkowa	- tylko sieci komórkowe o odpowiednim zasięgu		X	
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	- firma usługowo- transportowo- handlowa, - szkoła, praca w pobliskich miastach - prace sezonowe związane ze zbiorem owoców i owoców leśnych, - gospodarstwa rolne		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	Firma Usługowo Transportowo Handlowa J. i K. Ziółkowscy		X	
gastronomia	-brak			
miejsca noclegowe	-brak			
gospodarstwa rolne	- małe, indywidualne gospodarstwa rolne		X	
uprawy hodowle	- kilka upraw kukurydzy, groszku;			
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	-brak			

zasoby odnawialnych energii	Dobra lokalizacja dla elektrowni solarnej.			
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				
środki udostępniane przez gminę	- fundusz sołecki		X	
środki wypracowywane	-brak	x		
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi	-brak znanych osób			
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	-brak			
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Ważnym dla wsi kapitałem ludzkim jest ucząca się i studiująca młodzież.		X	
Przedsiębiorcy, sponsorzy		x		
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Większość mieszkańców ma dostęp do internetu jednak umiejętności informatyczne ma przeważnie młodzież.	X		
Pracownicy nauki	-brak			
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łysaków i Okolice		X	
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	-media lokalne	x		
Współpraca zagraniczna i krajowa	-brak zorganizowanych form współpracy	x		
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	Miejscowość nie jest opisana w żadnej publikacji	x		
Strony www	Miejscowość nie posiada strony www. wzmianka o miejscowości jest na stronie internetowej szkoły.	X		

ANALIZA SWOT

MOCNE	SŁABE
<p><i>Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic; T</i></p> <p><i>Zasoby naturalne, lasy, zbiorniki wodne; T</i></p> <p><i>Położenie na styku Wyżyny Lubelskiej i Kotliny Sandomierskiej; T</i></p> <p><i>Walory środowiskowe- bogaty świat roślinny i zwierzęcy, ostoja rzadkich gatunków, min. orla bielika; T</i></p> <p><i>Bliskość drogi wojewódzkiej Zaklików-Janów Lubelski; B</i></p> <p><i>Dobrze rozwinięte rolnictwo; B</i></p> <p><i>Aktywność części społeczności; B</i></p> <p><i>Wydobycie kopalin- piasek, kamień; B</i></p> <p><i>Punkt widokowy- tzw. „Gajgóra”; T</i></p> <p><i>Zwodociągowanie, oświetlenie uliczne; S</i></p> <p><i>Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Niepubliczne Gimnazjum; S</i></p>	<p><i>Migracja spowodowana bezrobociem; B</i></p> <p><i>Zbyt małe zaangażowanie ogółu mieszkańców w sprawy wsi; T</i></p> <p><i>Luki w infrastrukturze komunikacyjnej, zły stan dróg; S</i></p> <p><i>Niski poziom bazy turystycznej, brak miejsc noclegowych i punktów gastronomicznych; B</i></p> <p><i>Słaby dostęp do Internetu; B</i></p> <p><i>Starzenie się społeczeństwa; J</i></p> <p><i>Brak oferty spędzania wolnego czasu; J</i></p> <p><i>Brak gospodarstw agroturystycznych; B</i></p> <p><i>Zniechęcanie inwestorów zewnętrznych; B</i></p> <p><i>Zapóźnienie cywilizacyjne, niski poziom inwestycji w infrastrukturę Gminy; S</i></p> <p><i>Małe wsparcie Gminy dla Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic; J</i></p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p><i>Pozyskanie inwestora dla turystycznego zagospodarowania terenu kamieniołomu- ponad 8 ha terenu; J</i></p> <p><i>Dalsze prowadzenie przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic Niepublicznej Szkoły Podstawowej i Niepublicznego Gimnazjum; J</i></p> <p><i>Wypromowanie produktów lokalnych na bazie tradycyjnego rolnictwa oraz runa leśnego; B</i></p> <p><i>Pozyskanie na sołectwo środków UE; J</i></p> <p><i>Dobry start w dorosłość młodzieży spowodowany dobrym poziomem szkoły; J</i></p> <p><i>Realizacja Projektu Współpracy między LGD SANŁĘG i LGD LESNY KRĄG- impreza promocyjna na terenie sołectwa, ustawienie tablicy informacyjnej- promocja miejscowości w lokalnych mediach; J</i></p>	<p><i>Nasilenie migracji; B</i></p> <p><i>Spadek liczby urodzeń; B</i></p> <p><i>Malejąca aktywność społeczna; J</i></p> <p><i>Zmniejszający się rynek zbytu produktów rolnych, słaba opłacalność produkcji; B</i></p> <p><i>Zwiększenie obciążeń finansowych- podatki, opłaty za wywóz nieczystości, wodę, wywóz śmieci; J</i></p> <p><i>Zanikanie tradycyjnych zajęć ludności; B</i></p> <p><i>Zanikanie lokalnych tradycji związanych z kuchnią regionalną, lokalnymi obrzędami, ustnym przekazem tradycji; T</i></p> <p><i>Patologie społeczne; J</i></p>

Analiza potencjału rozwojowego wsi

Wizja odnowy i rozwoju wsi Łysaków

Łysaków, nowoczesną, bezpieczną wsią, przyjazną inwestorom, o dobrze rozwiniętej infrastrukturze technicznej.

Mieszkańcy mają warunki do rozwoju, rekreacji i zdrowego stylu życia.

Spółeczność lokalna jest zintegrowana, nowoczesna i kultywująca dawne tradycje i zwyczaje. Dbamy o rozwój naszych dzieci i młodzieży, dzięki czemu jesteśmy spokojni o przyszłość naszej wsi.

HASŁO

Wieś Łysaków- piękna okolica, gdyby nie Warszawa, byłaby stolica.

Program krótkoterminowy odnowy wsi - Łysaków

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu (nazwa)	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	<i>Działalność dla poprawy stanu infrastruktury wsi</i>	Remont drogi	T	N	25	1
Na czy nam najbardziej zależy?	<i>Poprawa infrastruktury drogowej</i>	Remont drogi	T	N	25	1
Co nam najbardziej przeszkadza?	<i>Zły stan dróg</i>	Remont drogi	T	N	25	1
Co najbardziej zmieni nasze życie?	<i>Uczestnictwo w Podkarpackim Programie Odnowy Wsi</i>	Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach	T	N	20	2
Co nam przyjdzie najłatwiej?	<i>Zorganizowanie imprezy integracyjnej</i>	Impreza integracyjna	T	N	15	3

Plan i program odnowy wsi - Łysaków na lata 2012-2022
Wizja wsi Łysaków

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju	
1. Cele jakie musimy osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi	2. Co nam pomoże osiągnąć cel?		3. Co nam może przeszkodzić?	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY Czego użyjemy?	ATUTY Silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyliminujemy ZAGROŻENIA Czego unikniemy?	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
<i>Ochrona krajobrazu i walorów środowiska;</i>	Zaangażowanie mieszkańców, walory krajobrazu;	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic;	Zmniejszanie się zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi;	Rozwój bazy noclegowej i powstanie gospodarstw agroturystycznych.
<i>Budowa więzi społecznych, kultywowanie dawnych tradycji i obyczajów.</i>	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic;	Zaangażowanie członków stowarzyszenia i mieszkańców wsi.	Brak oferty spędzenia wolnego czasu.	Zorganizowanie imprezy integracyjnej.
<i>Wypromowanie produktów regionalnych.</i>	Dobrze rozwinięte rolnictwo, bliskość lasów i zbiorników wodnych;	Aktywność społeczna ludności.	Zapóźnienie cywilizacyjne	Promocja miejscowych tradycyjnych produktów.
<i>Pomoc dla Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic.</i>	Zaangażowanie mieszkańców.	Aktywność społeczna, doświadczenie w prowadzeniu szkoły.	Likwidacja Szkoły, zaprzepaszczenie dorobku stowarzyszenia	Wsparcie dla Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic.
B. STANDARD ŻYCIA				
Poprawa stanu infrastruktury na terenie wsi.	Zaangażowanie mieszkańców	Aktywność lokalnej społeczności	Zapóźnienie cywilizacyjne	Budowa i remont dróg, rozbudowa oświetlenia, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
C. JAKOŚĆ ŻYCIA				

<p>Utrzymanie działalności Niepublicznej Szkoły Podstawowej i Niepublicznego Gimnazjum w Łysakowie.</p> <p>Pozyskanie inwestora do zagospodarowania terenu starego kamieniołomu na potrzeby turystyki i rekreacji</p>	<p>Zasoby organizacyjne Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Łysaków i Okolic</p> <p>Zaangażowanie mieszkańców</p>	<p>Zaangażowanie lokalnej społeczności</p> <p>Zaangażowanie społeczności lokalnej</p>	<p>Zapóźnienie cywilizacyjne</p> <p>Zmniejszenie bezrobocia i częściowe powstrzymanie migracji zarobkowej.</p>	<p>Rozszerzenie oferty edukacyjnej i pomoc materialna dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej i Niepublicznego Gimnazjum w Łysakowie.</p> <p>Promocja wsi, budowa marki rozpoznawalnej w regionie.</p>
D. BYT				
<p><i>Rozwój rolnictwa i przetwórstwa w kierunku produkcji produktów regionalnych opartych na lokalnych zasobach</i></p>	<p>Zaangażowanie mieszkańców,</p>	<p>Dobrze rozwinięte rolnictwo, bliskość lasów i zbiorników wodnych.</p>	<p>Zmniejszenie bezrobocia</p>	<p>Pozyskanie środków na produkcję i promocję produktów regionalnych.</p>

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WSI ŁYSAKÓW

Fot. G. Ciesielski; Łysaków- widok z lotu ptaka.

Fot. G. Ciesielski; Kamieniołom w Łysakowie- widok z lotu ptaka.

Fot. T. Paleń; Widok na Lasy Janowskie i stawy.

Fot. T. Paleń; Widok na kompleks Lasów Janowskich ze starego kamieniołomu.

Fot. T. Paleń; Budynek niepublicznej Szkoły Podstawowej i Niepublicznego Gimnazjum w Łysakowie

Fot. T. Paleń; Infrastruktura drogowa na terenie sołectwa

Fot. T. Paleń; Centrum wsi, droga gruntowa

Fot. T. Paleń; Wyrzeźbiony przez wodę kamień w centrum wsi

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI POWSTAŁA W RAMACH
UCZESTNICTWA SOŁECTWA W PODKARPACKIM PROGRAMIE
ODNOWY WSI NA LATA 2011 - 2016,
ZARZĄDZANYM PRZEZ URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
PODKARPACKIEGO I JEST EFEKTEM WARSZTATÓW
„PLANOWANIE W PROCESIE ODNOWY WSI”

Skład i opracowanie graficzne:

